

Tűz- és munkavédelmi oktatási anyag

Készítette:
Károly Csaba
Firevéd Kft.

Kiadja:
Tar Zsuzsanna
szállodaigazgató

Kiadás dátuma: **2023. január 1.**

Art Hotel Plusz Kft. · 6720 Szeged, Somogyi u. 16.

Art Hotel Szeged

Bevezetés

A jelen tűz- és munkavédelmi oktatási anyag a területén tevékenységet végző személyek részére került összeállításra azzal a céllal, hogy a rendszeres tűz- és munkavédelmi oktatást, az oktatás során oktatott ismereteket írott formában is biztosítsa a munkavállalók számára, valamint hogy, az újonnan felvételre kerülő munkavállalók megismerjék az érvényes tűzvédelmi, munkabiztonsági, baleset megelőzési szabályokat.

Ennek megfelelően kellő részletességgel tartalmazza a tűz-, illetve a munkavédelem jogi szabályozását, a munkáltató és a munkavállalók tűz- és munkavédelemmel kapcsolatos jogait, kötelezettségeit, valamint a konkrét – a jogszabályok és egyéb előírások által meghatározott – feladatait.

Az oktatási anyag első része a munkahelyi tűzvédelemmel, a tüzesetek megelőzésével, az esetlegesen bekövetkező tüzesetek bejelentésével és a tűz esetén tanúsítandó magatartással, továbbá a tűzoltó készülékekkel és azok helyes kezelésével foglalkozik.

Az oktatási anyag második része tartalmazza a munkavédelmi szabályokat, melynek során külön is foglalkozik a konyhai területen való munkavégzés, karbantartási feladatok, a képernyős munkahelyek, a jogszabályok, illetve a munkáltató által meghatározott – előírásaival, az elektromosság biztonságtechnikájával és az elemi elsősegélynyújtás szabályaival.

Az utóbbi két terület a mindennapi életben is jól használható formában közöl ismereteket.

Az anyag összeállítása során igyekeztünk a közérthetőséget és a praktikumot szem előtt tartani; ennek ellenére, amennyiben Önben az anyag áttanulmányozása során még további kérdések merülnek fel, kérjük, hogy jelezze azt közvetlen vezetőjének, aki a kérdését eljuttatja hozzánk. A felteht kérdéseket igyekszünk a lehető leghamarabb teljes körűen megválaszolni, illetve, amennyiben a kérdés a munkavállalók nagyobb csoportját érinti és olyan kérdést taglal, mely a tűz-, illetve munkavédelmi oktatás keretében további fontos ismeretet jelent, úgy azt a jelen oktatási anyag átdolgozása során abba beépítjük.

Általános tűzvédelmi ismeretek

Alapvető tűzvédelmi tudnivalók

A tűzjelzés a városi telefon szám hívásra alkalmas telefonkészülékekről, és mobiltelefonokról biztosított:

A tűzoltóság hívószáma: 105

Általános segélyhívó telefonszáma: 112

Amennyiben a munkahelyén tüzet tapasztal abban az esetben a legközelebb található kézi jelzés adó (falon elhelyezett vörös színű nyomógomb) megnyomásával egyidejűleg tudja riasztani a munkatársait és a tűzoltóságot.

A kézi jelzés adó megnyomásával egyidejűleg az épületben található hangjelzők működésbe lépnek, a hangjelzők megszólalásakor az épület kiürítését azonnal meg kell kezdeni, így a hangjelző rendszer alkalmas arra is, hogy nem csak tűzjelzés, hanem egyéb rendkívüli események (bombariadó), üzemzavarok (gázömlés), természeti eredetű események (földrengés, villámcsapás, stb.), kapcsán az épület kiürítésére a bent tartózkodók figyelmét felhívja.

Tűz esetén a tűzjelzést **a kézi jelzésadó megnyomásán kívül telefonon is jelezni kell az esetet a tűzoltóság felé, a környezetünkben tartózkodó személyek felé pedig „Tűz van!” felkiáltással.** Tűz esetén haladéktalanul értesíteni kell a tűzoltóságot, valamint a recepciót, fontos, hogy ne késlekedjünk! Amennyiben az észlelt tűz nagysága, vagy a környezet veszélyessége a tűzoltó készülékkel való eloltást lehetővé teszi, úgy – az élete és a testi épsége veszélyeztetése nélkül – minden munkavállaló köteles az oltásban életkorának és fizikai állapotának megfelelő mértékben közreműködni az oltásban.

A tűz közelében tartózkodókat hangos szóval, kiabálással értesítse. Amennyiben Ön nem a tűz közelében tartózkodik, a tűzjelző sziréna útján értesül a környezetében bekövetkezett eseményről. A tűzjelző sziréna megszólalásakor haladéktalanul meg kell kezdeni az épület elhagyását.

A tűzoltóságot értesíteni kell a bekövetkezett tüzesetről, akkor is, ha azt időközben eloltották. A tűz közelében tartózkodók minden lehetséges módon folytatják a tűz oltását, a személyek és anyagi javak mentését.

A tűzjelzésnek a következőket kell tartalmaznia:

- A TÜZESET (KÁRESET) PONTOS HELYÉT, CÍMÉT,
- MI ÉG, MILYEN KÁRESET TÖRTÉNT, MI VAN VESZÉLYEZTETVE,
- EMBERI ÉLET VAN-E VESZÉLYBEN,
- A TŰZ KÖRÜLBELÜLI TERJEDELMÉT,
- A TÜZESET HELYSZÍNÉNEK MEGKÖZELÍTHETŐSÉGET,
- ESETLEGES AKADÁLYAIT,
- A TŰZJELZŐ SZEMÉLY NEVÉT,
- A JELZÉSRE HASZNÁLT TELEFONKÉSZÜLÉK HÍVÓSZÁMÁT.

A tűzoltóság megérkezéséig a tűzoltás vezetője az ügyvezető igazgató, az ügyeletes vezető vagy a recepciós, vagy a jelenlévő legrégebben alkalmazásában álló, legnagyobb helyismerettel rendelkező dolgozó.

A tűzjelzéshez mindenki köteles a tulajdonában, illetve birtokában, használatában álló a tűzjelzésre alkalmas híradástechnikai eszközt (pl. mobiltelefon), illetve gépjárművet rendelkezésre bocsátani, szükség esetén azokkal segítséget nyújtani.

Minden cselekvőképes, mozgásában nem gátolt, korlátozott dolgozó köteles a tűz oltásában, a személyek és az anyagi javak mentésében az életkorának és testi épségének megfelelő mértékben tevékenyen részt venni, a részére meghatározott feladatot elvégezni.

A tűz oltását az épületben rendelkezésre álló kézi tűzoltó készülékekkel haladéktalanul meg kell kezdeni, tekintettel arra, hogy az idejében, a tűz keletkezését követően minél előbb megkezdett tűzoltás a tűz továbbterjedését meggátolja, kisebb méretű tűz esetén pedig azt képes teljesen eloltani.

A tűzoltóság megérkezésekor tájékoztatni kell a kivonult egység vezetőjét az addig tett intézkedésekről, közölni kell, hogy a tűz közelében van-e még olyan tűz-és robbanásveszélyes anyag, amelyet még nem sikerült kimenteni, és emberi élet van-e veszélyben. Passzív jelenléttel a tűzoltási és mentési munkálatokat akadályozni nem szabad!

Az épület elhagyásához a kijelölt menekülési útvonalakat és kijáratokat (vélszökési ajtók) használja! A létesítmény Tűzriadó Tervét a Tűzvédelmi Szabályzat külön is tartalmazza, mely a recepción elhelyezésre került. A Tűzriadó Tervben foglaltakat minden dolgozó köteles megismerni, azt tűzriadó gyakorlat keretében évente egy alkalommal begyakorolni, azon részt venni.

A munkahelyen keletkezett és a munkavállalók által helyileg eloltott, valamint az önmagától elaludt tüzet minden esetben jelenteni kell a közvetlen vezetőnek és a tűz- és munkavédelmi megbízottnak, valamint az illetékes tűzoltó-parancsnokságnak a 105-ös segélyhívó telefonszámon. A tüzesetek bejelentésének nem teljesítése, elmulasztása az esemény súlyától függő mértékű felelősségre vonással jár.

Tűzmegeelőzés

Az alábbi néhány – teljesség igénye nélkül megadott – szabály a tűz keletkezés valószínűségét jelentős mértékben csökkenti:

- Égő gyufát, cigarettát oltás nélkül ne dobjon el ott, ahol az tüzet okozhat!
- Dohányzás csak az erre kijelölt nem éghető anyagú hamutartóval ellátott helyen engedélyezett.
- A létesítmény területén nyílt lánggal, szikrázással járó (tűzveszélyes) tevékenységet kizárólag a szállodaigazgató erre vonatkozó, írásban kiadott engedélye esetén, felügyelet és a szükséges tűzoltó készülék, felszerelés helyszínen történő készenlétben tartása mellett szabad végezni.
- Elektromos hőfejlesztő készüléket felügyelet mellett bekapcsolt állapotban hagyni nem szabad!
- Hőfejlesztő készüléket éghető anyagú berendezési tárgyon használni kizárólag hőszigetelőlap alkalmazásával szabad!
- Az elektromos készülékeket a helyiségből történő eltávozáskor ki kell kapcsolni!
- TILOS azon helyiségek ajtóit kulcsra zárni, melyekben személyek tartózkodnak! A helyiség ajtajának kulcsra zárása előtt minden esetben meg kell győződni arról, hogy a helyiségben senki sem tartózkodik!

- A létesítmény területén a közlekedési utakat és a kijáratokat eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad!
- A villamos berendezések kapcsolóit és a tűzvédelmi felszereléseket (fali tűzcsap, tűzoltó készülék, tűzjelző készülék) állandóan hozzáférhető és használható állapotban kell tartani, azokat eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad!
- Villamos berendezésektől az éghető anyagokat olyan távolságra kell elhelyezni, hogy a berendezések üzemszerű, vagy meghibásodás folytán bekövetkező túlmelegedése – esetleges ívhúzása – tüzet ne okozzon.
- Meghibásodott, valamint a szabvány előírásainak nem megfelelő villamos berendezést üzemeltetni szigorúan TILOS!
- A villamos berendezéseket, gépeket, készülékeket az azokkal tevékenység befejezése után ki kell kapcsolni, használaton kívül helyezésük esetén, illetve a napi munka befejezése után a villamos hálózatról le kell választani! Az állandóan üzemelő számítógépek monitorát a munkavégzés után ki kell kapcsolni!
- A villamos berendezéseket tisztán kell tartani, különösen óvni kell a gyúlékony szennyeződésektől!
- A villamos berendezéseket, készülékeket csak az azzal megbízott és szakképesítéssel rendelkező munkavállaló, vagy szakkivállalat javíthat.

A tűz károsító hatásai, a menekülés alapkérdései

Az égés során bonyolult kémiai folyamatok eredményeként energia szabadul fel, láng jön létre, füst képződik, és különféle égéstermékek keletkeznek. A gáznemű égéstermékek között szinte minden égés során keletkezik szénmonoxid (CO) és széndioxid (CO₂). A szénmonoxid erősen mérgező anyag, már kis töménységben való belélegzése megszünteti a vér oxigénfelvétel képességét, és halált okoz. 10 térfogat %-os töménységben a széndioxid is eszméletvesztést és halált okoz. A tűz közelében a levegő oxigén tartalma csökken, és nehezíti a légzést.

A környezeti hőmérséklet is nagymértékben emelkedhet, amit hosszú ideig nehéz elviselni.

A láng közvetlen hatása súlyos égési sérülést okoz.

A nagyon kis méretű szilárd égéstermékek alkotják a füstöt. Tüzesetekenél a füst sűrűsége eltérő lehet. Míg a tűz terjedése az éghető anyagok előfordulásától függ, addig a füst egy egész többszintes épületet is hamar betölthet. A füst csökkenti a látástávolságot egészen addig, hogy az emberek elveszítik tájékozódó képességüket, főleg ha ismeretlen helyen tartózkodnak.

Menekülésről és menekítésről akkor beszélünk, ha a tűz kiterjedése olyan nagy, hogy a dolgozók tűzoltása eleve reménytelen és veszélyes. A feladat az, hogy a bent lévő személyek minél hamarabb biztonságos helyre vagy a szabadba jussanak. Füsttel telített részeken a szánk elé vizes zseb- kendőt tartva, vagy minél kevesebbet lélegezve jussunk át. A füst és a meleg levegő fentről lefelé tölti meg a helyiséget vagy folyosót, tehát tiszta légréteg legtávolabb a padló közelében van. Ne ijedjünk meg, ha hirtelen minden világítás kialszik, és sötét lesz. Amennyiben vannak irányfények, illetve vészvilágítás, annak a segítségével tájékozódhatunk. Amennyiben a helyiségben van füstelvezető szerkezet, kapcsoljuk azt be. Emeletről lefelé csak a lépcsőn közlekedjünk.

Átmeneti biztonságot jelenthet, ha szabad levegőre (erkély, terasz, tető) jutunk. A tűzoltóság segíteni fog abban, hogy onnan a biztonságos szabadba jussunk. Ha a ruhánkat benedvesítjük, nehezebben gyulladhat meg. Az emberen égő ruhát a levegő elzárásával (betakarás, földre fekvés) oltjuk el. Próbáljuk meg elkerülni a pánikot, és segítsünk a többi ember menekülésében.

A tűzoltó készülékek fajtái és használatuk

A munkahelyek közelében mindenhol találunk kézi tűzoltó készülékeket. A feladatuk az, hogy a nem nagy kiterjedésű, kezdődő tüzeket a dolgozók el tudják oltani. Ehhez azonban ismerni kell a kézi tűzoltó készülékek használatának módját.

Az oltóanyag szempontjából az alábbi készülékek kerültek kihelyezésre:

- porral oltó (általánosan ez a fajta készülék található mindenhol)
- széndioxiddal oltó (szerver helyiségekben)

Általában 6 kg töltetű porraloltó készülékeket használunk. A 6 kg-os porral oltókészülék teljes súlya megközelítőleg 10 kg, amit akár a nők is könnyen tudnak kezelni.

Minden készülék tulajdonképpen egy henger alakú tartály, amihez a működtető fej csatlakozik.

A készülékek használatához először a biztosító elemet kell eltávolítani. A pisztolyszelepes készüléknél a billentyű mozgását egy szög akadályozza, ezt kell először eltávolítani. Minden tűzoltó készüléken fel van tüntetve a használat módja.

A tűzoltó készülékeknek mindig üzemképes állapotban kell lennie. A készülékeken kis műszer jelzi, hogy a készülék belsejében a nyomás nem csökkent-e a megengedett érték alá. Általában a kézi tűzoltó készülékeket 40°C feletti hőmérsékleten elhelyezni, vagy huzamosan tartó napsugárzásnak kitenni nem szabad.

A kézi tűzoltó készülékek használatánál figyelembe kell venni azt, hogy oltókapacitásuk korlátozott. A 6 kg-os ABC poroltó készülékkel éghető szilárd, folyadék, gáz és elektromos tüzek oltására alkalmas. A készülékkel kb. 1-1,5 m² lángfelületű tüzet lehet eloltani. Amennyiben a keletkezett tűz ennél lényegesen nagyobb (a lángfelület nagyobb, mint egy szoba) bízzuk az oltást a tűzoltókra. A kézi tűzoltó készülékek ideális oltóhatásukat meghatározott távolságból fejtik ki. Ez a távolság 2-3 m között van, tehát ilyen távolságra kell a tüzet oltáskor megközelíteni.

A por oltóhatását a lángban fejt ki, ezért a készüléket oda irányítsuk. A tűzoltást folyamatosan kell végezni addig, amíg ki nem alszik a láng. A kézi tűzoltó készülékek működési ideje kb. 10 másodperc. Félbe hagyott oltás után nagyon hamar az egész terület újra lángba borulhat. Amennyiben több készülék is rendelkezésünkre áll, azokat előnyösebb egymás után, mint egyszerre felhasználni.

Általános munkavédelmi ismeretek

A munkavédelem fogalma

A munkavédelem azon törvénykezési, szociális, gazdasági, szervezési, műszaki, egészségügyi előírások és intézkedések rendszere, amelyek célja a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése, a dolgozók egészségének és munkaképességének megóvása a munkavégzés során.

A munkavédelem szabályozási rendszere

A Magyarország Alaptörvényben határozza meg munkavédelmet érintő jogot:

- (1) A munkavállalók és a munkaadók – a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel – együttműködnek egymással
- (3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
A Magyarország területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.
- (2) Ezt a jogot a Magyarország a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.

Munka Törvénykönyv valamint a többször módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről tartalmazza az egészséges és biztonságos munkavégzés főbb követelményeit. A fentiekben túlmenően munkavégzésre vonatkozóan szakágazati jogszabályok, biztonsági szabályzatok, magyar szabványok határozzák meg a részletes feladatokat.

A Munka Törvénykönyve

A munkáltató köteles a munkavállalót a munkaszerződés és a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint foglalkoztatni, továbbá – a felek eltérő megállapodása hiányában – a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani.

A munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely testi alkatára vagy fejlettségére tekintettel rá hátrányos következményekkel nem járhat.

A munkáltató biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit. A munkába lépést megelőzően és a munkaviszony fennállása alatt rendszeres időközönként köteles ingyenesen biztosítani a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát. A foglalkoztatással élő személy foglalkoztatása során gondoskodni kell az ésszerű alkalmazkodás feltételeinek biztosításáról.

A munkavédelmi törvény célja, hogy az Alaptörvényben foglalt elvek alapján szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeit a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a mun-

kakörülmények humanizálása érdekében, megelőzve ezzel a munkabaleseteket és a foglalkozással összefüggő megbetegedéseket.”

A munkavállaló köteles:

- a) a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni,
- b) munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni,
- c) munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni,
- d) a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani,
- e) munkatársaival együttműködni.

A munkavédelmi jogszabályok megsértése

A munkavédelmi szabályok és előírások betartása és betartatása fegyelmi, szabálysértési, büntetőjogi felelősségre vonás terhe mellett minden dolgozóra nézve is kötelező!

A munkavédelmi szabályok megszegése esetén a munkavégzéstől való eltiltás mellett egyidejűleg fegyelmi, szabálysértési eljárást is lehet a dolgozó ellen indítani. A balesetek bejelentése, kivizsgálása terén a mulasztást elkövető pedig a munkajogi szabályok szerint felel.

Munkavédelmi szabálytalanságok szankcionálása

A munkavállaló kizárólagos szabálytalan munkavégzését a hatóság közigazgatási bírság kiszabásával tudja szankcionálni, amelynek összege 500 ezer forintig terjedhet.

A dolgozó munkavédelmi vonatkozású jogai és kötelezettségei

A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatótól:

1. az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;
2. az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;
3. a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka – és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőségek biztosítását.

A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt tett jóhiszemű bejelentéséért.

A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat súlyosan és közvetlenül veszélyeztetne, a teljesítést meg kell tagadni.

Ilyen veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges védőberendezések, az egyéni védőeszközök működő képtelensége, illetve hiánya.

A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartásával végezhet munkát.

Így különösen:

1. a rendelkezésre bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
2. az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításról, gondoskodni;
3. a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;
4. munkaterületén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;
5. a munkája biztonságos végzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során, alkalmazni;

6. a részére előírt orvosi, vagy pálya alkalmassági vizsgálaton részt venni;
7. a veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;
8. a balesetét, sérülését, rosszullétét azonnal jelenteni.

Amennyiben a sérültet baleseti jelentés tételében egészségi állapota akadályozza, a jelentést a munkatársa, vagy az elsősegélynyújtást végző köteles megtenni.

Ha a körülmények olyanok, hogy bárkinek életét, testi épségét, vagy egészségét közvetlen veszély fenyegeti, a veszély elhárításáig munkát végezni tilos.

Az egyes munkahelyeken tilos minden olyan magatartás (fegyelmezetlenség, munka közben mások zavarása, játék), amely az egészséges és biztonságos munkavégzést akadályozza.

Szeszes italt fogyasztani, italtól befolyásolt munkavállalót a munkahely(ek)-re beengedni, vagy foglalkoztatni tilos. Az italos állapotú munkavállalót a munkahelyről haladéktalanul el kell távolítani!

A munkavégzésre vonatkozó rendelkezések

A dolgozó köteles a munkahelyén munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni és a rábízott feladatokat a munkavédelmi szabályok betartásával, végezni. Ha a dolgozót, akár munka közben is olyan hatás éri, hogy az a biztonságos munka végzését veszélyeztetni, tartozik azt a közvetlen munkahelyi vezetőjének jelenteni, aki a szükséges intézkedést köteles megtenni. A dolgozó a munkahelyén csak olyan tevékenységet folytathat, amelyhez megfelelő munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik (a rendkívüli események – baleset megelőzés, mentés stb. – kivételével).

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítése helyett a munkáltató pénzbeli, vagy egyéb megváltást a munkavállalónak nem adhat.

Munkaeszközt üzembe helyezni, használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti.

Új, felújított – nagyjavított – vagy átalakított veszélyes gépi berendezést, műszereket, eszközöket használatba venni csak a sikeres üzembe helyezési eljárás lefolytatása után, érvényes üzembe helyezési engedéllyel szabad (munkavédelmi üzembe helyezés).

Tilos minden olyan magatartás (fegyelmezetlenség, játék stb.), amely a munkavégzést akadályozza, vagy zavarja.

Ahol a veszélyforrás fokozott hatóképességű, a beosztottakon és az ellenőrzésre jogosultakon kívül más nem tartózkodhat. A tilalmat szabványos táblákkal jelezni kell.

Ha valamely munkát egyidejűleg két vagy több dolgozó végez, munkavezetőt kell kijelölni, és azt a munkacsoport tagjaival közölni kell, akik a munkavezető utasításait teljesíteni kötelesek.

A szükséges létszámot minden munkához a biztonságos munkavégzés figyelembevételével kell meghatározni. A vállalkozás működési körén kívül engedélyezett munkáknál (pl. munkahelyi gyakorlat stb.) az ott illetékes munkáltató (szervezet) tartozik a munkavédelmi feltételeket biztosítani (oktatás, védőfelszerelés stb.) dolgozóink részére is.

Ha azok nem megfelelőek, a megbízott vezetőnk köteles az arra illetékesek figyelmét felhívni és azt követően, változatlan (veszélyes) körülmények mellett, a munkavégzést abbahagyatnia.

Ez utóbbi esetben értesíteni kell a munkavégzésre utasítást adó, vagy a munkavégzést engedélyező vezetőt.

Tilos munkát végezni, ha bárki életét, testi épségét veszély fenyegeti, annak elhárításáig.

Amennyiben a munkaterületen több munkáltató által foglalkoztatott személy dolgozik, tartózkodik akkor a munkavállalók kötelesek egymással az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés érdekében együttműködni, munkafolyamataikat összehangolni, a veszélyforrások, baleseti kockázatok megelőzésében hatékonyan részt venni.

A felügyeletet, kezelést, kiszolgálást igénylő gépeket, készülékeket, berendezéseket felügyelet nélkül hagyni nem szabad működés közben.

Ezek a munkahelyeken az étkezést úgy kell megszervezni, amennyiben a berendezés nem állítható le, hogy kellő létszámú dolgozó maradjon a munkahelyen a biztonságos munkavégzéshez, illetve felügyelethez.

Rakodási, anyagmozgatási munka közben gyűrűt, karkötőt, nyakláncot nem szabad viselni. Kerékpáron anyagot, szerszámot kézben tartva szállítani nem szabad.

Azt a dolgozót, aki alkohol hatása alatt áll, a munkavégzéstől el kell tiltani.

Csak helyismerettel és belépésre jogosultsággal rendelkező személy felügyelete mellett lehet az alábbi területeken tartózkodni:

- a.) szerverhelyiség
- b.) elektromos és gépészeti kapcsoló helyiség

A munkahelyek általános tisztasági és munkavédelmi követelményei

Az egyes munkahelyeken rendet és tisztaságot kell tartani. A munkaterületről minden felesleges tárgyat el kell távolítani, ami a dolgozót a szabad mozgásban akadályozza, esetleg sérülését okozhatja. A munkahelyeket rendszeresen ki kell takarítani.

Valamennyi munkahelyen egy-egy darab megfelelő elsősegélynyújtó mentőládát kell állandóan feltöltött állapotban, készenlétkben tartani.

Minden munkavállaló részére biztosítani kell

- a.) megfelelő mennyiségű, az egészségügyi előírásoknak megfelelő ivóvizet,
- b.) a munkahely és munka jellegének megfelelően az öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőséget.

A munkahelyen a munka jellegének megfelelően gondoskodni kell a rendről, tisztaságról, a keletkező szennyező anyagok, szennyvíz, hulladék kezeléséről oly módon, hogy veszélyt vagy egészségi ártalmat ne okozzanak és a környezetet, ne károsítsák.

A munkavállalók részére biztosítani kell az egyes munkakörök jellegének megfelelően az öltözőt, mosdót, fürdőt és WC-t. A szennyeződéssel járó munkakört ellátó munkavállalók részére a munkahelyek közelében fürdő és öltöző áll rendelkezésre.

A munkahelyek hulladékait rendszeresen el kell távolítani. A hulladékot a szeméthyűjtő (kuka) edényekben kell elhelyezni. Tilos a szemetet a tároló edények mellé helyezni.

A tároló helyeket a tárolt anyagok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságainak, egymásra hatásának, továbbá a környezetből eredő hatásoknak, illetőleg az anyag emberi egészségre, környezetre gyakorolt hatásának, a rakodás, szállítás és tárolás módjának figyelembe vételével kell kialakítani. Az energia-, cső- és közműhálózatnak biztonságosan üzemeltethetőnek, kezelhetőnek, karbantarthatónak és azonosíthatónak kell lennie, a villamos szerelvényeknek meg kell felelniük a biztonsági követelményeknek.

A munkahely természetes és mesterséges megvilágítása elégítse ki a munkavégzés jellegének megfelelő világításra vonatkozó követelményeket.

A munkahelyen a zajhatások a rezgések, a por és vegyi anyagok a munkavállalók és a munkavégzés hatáskörében tartózkodók egészségét testi épségét nem veszélyeztethetik.

A munkahelyeken olyan széles közlekedési utat kell biztosítani, amelyet a helyiségben folyó munka megkíván. Az ilyen utak szélessége legalább 0,8 méter kell, hogy legyen.

A létrák, fellépők szétcsúszás ellen biztosított, csúszásmentes talpakkal rendelkezzenek, járófelületük stabil legyen.

Munkabalesetek

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során, vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül. A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető a munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a munkavállalót a munkahelyéről lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt, továbbá az a baleset, amely

- a munkahelyen sport, és kulturális rendezvény közben, nem munkájával összefüggésben,
- az a baleset, amely a sérültet lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve amely a munkavállalót:
 - hivatalos ebédszünet idején ennivaló egyéni beszerzése, illetve elfogyasztása során érte.
 - amelyet a sérült önmagának szándékosan okozott (pl. öncsonkítás, öngyilkosság).

Teendők baleset esetén

1. A balesetet észlelő és/vagy, arról tudomást szerző személy köteles kijelölt elsősegélynyújtó személyt azonnal értesíteni.
2. A balesetet helyszínén jelenlévő személyeknek szükség esetén az elsősegélynyújtásban közre kell működniük.

3. Az elsősegélynyújtó személy megállapításától függően a mentőket értesíteni kell.
4. A balesetet észlelő és/vagy, arról tudomást szerző személynek a balesetet, a munkát közvetlenül irányító vezetőnek késlekedés nélkül jelenteni kell.
5. A munkahelyi vezető szükség esetén köteles intézkedni a sérült orvos általi ellátásáról, gondoskodni a baleseti helyszín megőrzéséről a vizsgálatot végzők megérkezéséig.
6. A balesetet észlelő és/vagy, arról tudomást szerző személy köteles a balesetről készült jegyzőkönyv kitöltésében közreműködni.

Elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek

A munkáltató jogszabály alapján köteles az elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeit biztosítani, minden időszakban. A jogszabálynak való megfelelés érdekében a munkavállalók közül több személy munkahelyi elsősegélynyújtó képzésben részesült, a képzett elsősegélynyújtó személyek nevei, elérhetőségei az információs táblákon valamint az elsősegélynyújtó dobozoknál kiírva megtalálhatóak, szükség esetén kérjük segítségüket. Az épületbe a recepciós, konyhai területen egyaránt elsősegélynyújtó dobozok kihelyezésre kerültek, ebben a szükséges eszközök megtalálhatóak, amennyiben az elsősegélynyújtó dobozból eszközt vesz ki, vagy azt tapasztalja, hogy tartalma hiányos akkor kérem jelezze, hogy a szükséges utánpótlást el lehessen végezni.

Képernyős munkahelyek

Általános rendelkezés

Az 50/1999. EüM rendelet alapján amennyiben a munkavállaló a **napi munkaidejéből legalább 4 órát a számítógép előtti munkavégzéssel tölti** akkor az jogszabály képernyő előtti munkavégzésnek minősül. A munkáltató a munkafolyamatokat úgy szervezi meg, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces – össze nem vonható – szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi hat órát ne haladja meg. Kérjük, hogy egészségének megóvása érdekében az óránkénti 10 perces szünetet minden esetben tartsa be; ezen időszakok alatt más jellegű, papírmunkát is végezhet.

A munkáltató köteles a munkavállaló látásának vizsgálatát biztosítani, őt látásvizsgálatra elküldeni. A munkavállaló – a külön jogszabály szerinti időszakos alkalmassági vizsgálatokon túlmenően – köteles a vizsgálaton részt venni. A vizsgálatot a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást nyújtó orvos végzi el, aki indokolt esetben a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra utalja.

Ha a **szemészeti szakorvos vizsgálatának** eredményeként indokolt, illetve a munkavállaló által használt szemüveg vagy kontaktlencse a képernyő előtti munkavégzéshez nem megfelelő, a munkáltató a munkavállalót – a külön jogszabályban meghatározott költségtérítési szabályoknak megfelelően – ellátja a szükséges, a képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveggel.

Irodai munkahely, munkakörnyezet kialakításánál az alábbiakat kell figyelembe venni:

Képernyő:

- a) A képernyőn megjelenő jelek jól definiáltak és világos formájúak, megfelelő mértékűek legyenek, a jelek és a sorok közötti megfelelő térközzel.
- b) A képernyőn megjelenő kép legyen stabil, villódzásnak vagy az instabilitás más formájának nem szabad előfordulnia.
- c) A fényesség, illetve a jelek, és a háttér közötti kontraszt legyen a használó által könnyen állítható és a környezeti feltételekhez könnyen hozzáigazítható.
- d) A képernyő a használó igényeinek megfelelően legyen könnyen és szabadon elfordítható, dönthető.
- e) Biztosítani kell külön monitorpolc vagy állítható asztal használatát.
- f) A képernyő legyen mentes olyan tükröződéstől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kényelmetlenséget, látási nehézséget okozhat.

Billentyűzet:

- a) A billentyűzet legyen dönthető és a monitortól különálló annak érdekében, hogy a használó kényelmes munkatesttartást vehessen fel, karja és keze ne fáradjon el.

- b) A billentyűzet előtt legyen elég hely ahhoz, hogy a számítógép-kezelő kezét és csuklóját megtámaszthassa.
- c) A billentyűzet felszíne legyen fénytelen, a fényvisszaverődés elkerülése érdekében.
- d) A billentyűkön lévő jelek egymástól könnyen megkülönböztetők és a munkahelyzetből jól olvashatóak legyenek.

Munkaasztal vagy munkafelület:

- a) A munkaasztal vagy munkafelülete legyen olyan nem fényvisszaverő felületű és nagyságú, hogy biztosítsa a monitor, a billentyűzet, az iratok és a csatlakozó eszközök rugalmas elrendezését.
- b) A láptartó legyen állítható, és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosító helyzetben rögzíthető.

Munkaszék:

- a) A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használható könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét.
- b) A szék magassága legyen könnyen állítható.
- c) A szék támlája legyen magasságában állítható és dönthető.
- d) Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt kell biztosítani.

Térkövetelmények:

A munkahelyet úgy kell megtervezni és méretezni, hogy a használónak legyen elegendő tere testhelyzete és mozgásai változtatásához.

Megvilágítás:

- a) Az általános, illetve helyi világítás (munkalámpa) biztosítson kielégítő megvilágítást és megfelelő kontrasztot a képernyő és a háttérkörnyezet között, tekintetbe véve a munka jellegét és a használó látási követelményeit.
- b) A képernyőre és más munkaeszközökre vetődő, zavaró tükröződést és fényvisszaverődést oly módon kell megelőzni, hogy a képernyős munkahely telepítésekor a munkaterem és a munkahely megtervezését összehangolják a mesterséges fényforrások elhelyezésével és műszaki jellemzőivel.

Tükröződés és fényvisszaverődés:

- a) A képernyős munkahelyeket úgy kell megtervezni, hogy a fényforrások (ablakok és más nyílások, átlátszó vagy áttetsző falak), világosra festett berendezési tárgyak vagy falak ne okozzanak közvetlen fényvisszaverődést, és amennyire csak lehetséges, ne idézzenek elő tükröződést a képernyőn.
- b) Az ablakokat igazítható takaróeszközök megfelelő rendszerével kell ellátni, hogy a képernyős munkahelyre eső nappali megvilágítást csökkenteni lehessen.

Zaj:

A munkahelyhez tartozó berendezések okozta zajt figyelembe kell venni a munkahely berendezésekor, különös tekintettel arra, hogy ne zavarja a figyelmet és a beszédmegértést.

Klíma:

- a) A munkahelyhez tartozó berendezések nem fejleszthetnek olyan mennyiségű hőt, hogy az a munkavállalónak diszkomfort-érzést okozzon.
- b) A használó legyen védve a sugárzó és áramló hőhatásoktól és az asztal alatt hőt termelő berendezésektől.

Kézi anyagmozgatás

Rendszeres rakodási és szállítási munkára alkalmazás előtt a dolgozókat előzetes orvosi vizsgára kell küldeni, és az orvossal részletesen közölni kell, hogy a rakodási és szállítási munkán belül milyen tevékenységekre – lapátolás, zsákolás, darabáru-rakodás, gép-, szén-, vegyi anyag-szállítás stb. – kívánja a munkáltató alkalmazni.

A fiúk 14, a lányok 16 éves korig egyáltalán nem, a fiúk 14-16 éves korig, a lányok pedig 16-18 éves korig rendszeresen rakodással és szállítási munkával nem foglalkoztathatók.

A fiúkat 14-16, a lányokat 16-18 éves korig az esetenkénti, nem rendszeres anyagmozgatási és rakodási foglalkoztatás mellett is legfeljebb 15 kp-os darabárak rakodásánál és csomagolásánál szabad foglalkoztatni. Anyagmozgatással munkaidejüknek legfeljebb 50%-át tölthetik!

A fiúk 14-16, a lányok 16-18 éves korig sík talajon, kézben 15 kp-ot, ketten 30 kp-ot emelhetnek és vihetnek.

Ha a teherszállítás emelkedőn történik, az egyedi szállításkor a súlyhatárokat 1%-os emelkedőnél 10 kp-ra, 2%-os emelkedőnél 5 kp-ra kell csökkenteni. 2%-nál nagyobb emelkedőnél a fiúk 14-16, a lányok 16-18 éves korig segédeszköz nélküli teherszállítást nem végezhetnek.

A fiúk 16-18 éves korig, és a 18 évesnél idősebb nők sík talajon, kézben 20 kp-ot, ketten 40 kp-ot emelhetnek és vihetnek legfeljebb 60 m távolságra.

A 18 éven felüli férfi legfeljebb 50 kp-ot emelhet és vihet. A szállítási távolság 50 kp-ig, sík terepen 90 m, 10%-os emelkedés mellett 30 m. Az 50 kp-nál kisebb terhek arányosan nagyobb távolságra szállíthatók. Lépcsőn legfeljebb 3 m magasságig 50 kp-os teherszállítható. Ennél magasabb szintre a 18 éven felüli férfi sem vihet saját kéziszerszámán kívül más terhet.

A 200 kp és ennél súlyosabb osztatlan terhek emelését, szállítását, rakodását megfelelő szállító-, illetve rakodó eszközzel szabad végezni.

A hátsérülések megakadályozása érdekében az anyagmozgatási normák fokozott betartása szükséges, tilos a megengedettnél nehezebb terhet megemelni, nem egyidejű, egyenletes terhelés mellett emelni. A terhelés nem megfelelő megfogása, nem egyenes gerinccel történő felállás szintén hátsérülést okozhat.

Terhet csak egyenes gerinccel szabad emelni. Ha a terhelés a padozaton van, zárt guggoló állásból kell az emelést indítani. Az emelést csak stabil helyzetből, rögzített padozaton lehet elvégezni. Több személy közreműködése esetén a tevékenységet az irányítónak össze kell hangolnia.

Kartondobozok felbontása során a kéz fokozott vágás- és szúrásveszélynek van kitéve, ezért ezekhez csak biztonsági kést szabad használni!

A raktári területeken kollektív védelem hiányában (raktári állványzaton tárolt termékek nem minden esetben vannak lefóliázva), így a polcok között közlekedés – kivétele vezető üléses targonca –, és munkavégzés során védősisak használata kötelező.

Konyhai tevékenység

A konyhai dolgozók felelősségteljes munkája igen sokoldalú képzettséget és nagy figyelmet igényel. A szakmai ismeretek mellett rendkívül nagy jelentőségű a közegészségügyi, munkavédelmi ismeretek széles körű megszerzése és a vonatkozó szabályok maradéktalan betartása. Az utóbbi időben végbement gyors ütemű technikai fejlődés eredményeképpen egyre több, korszerűbb és bonyolultabb gépet alkalmaznak. A nagy adagszámot készítő konyhák átalakulnak kisebb, speciális ételeket készítő egységekké.

A konyhában végzett tevékenység veszélyes. Számos kockázati tényező mellett folyik a munka. Annak érdekében, hogy a munkavállaló az egészségét és biztonságát a munkavégzés során megőrizze, a munkavédelmi szabályok rendszeres áttekintése szükséges.

Az élelmiszerek, italok előállításával, szállításával és az előállító helyiségek takarításával foglalkozó munkavállaló köteles soron kívül alkalmassági vizsgálaton jelentkezni, ha saját magán illetve a vele közös háztartásban lévő személyen az alábbi tünetek bármelyikét észleli:

1. sárgaság,
2. hasmenés,
3. hányás,
4. láz,
5. torokgyulladás,
6. bőrkiütés,
7. egyéb bőrelváltozás (a legkisebb bőrgennyedés, sérülés stb.),
8. váladékozó szembetegség,
9. fül- és orrfolyás.

A bejelentés elmulasztása súlyos jogi következményekkel (pl. szabálysértési eljárás, munkajogi felelősség) jár.

A konyhán dolgozó személynek kötelessége ápolni, tiszta állapotban, tiszta ruházatban megjelenni a munkahelyen.

A konyhai munka jellegéből adódóan a munkakörnyezetből, a munkafolyamatból sugárzó hő keletkezik és a párás forró levegő gátolja a szervezet szükséges hőleadását. A verejtékezés rontja az ember közérzetét, idegességet okoz, esztétikailag is nehezen elviselhető, ezért a napi megfelelő tisztálkodás rendkívül fontos.

A kéz tisztántartásának különösen nagy jelentősége van. Az élelmiszer megfertőzésének megelőzése céljából alapvető higiéniai követelmény a fertőtlenítő szerrel történő kézmosás, amelyet az illemhely, zsebkeendő használata után, továbbá a raktárból illetve utcáról szállított földes áru, hús, göngyöleg, edény stb. érintése után kell elvégezni.

A konyhai tevékenységre leginkább a hőhatás a jellemző, ugyanakkor a víz használata is igen fontos. Ebből következik, hogy a munkavállaló részére olyan védőruhát kell biztosítani, amely védelmet nyújt a kifröccsenő forró folyadék hatása ellen, biztosítja azt, hogy véletlen főzőüsthöz történő hozzáérés esetén a munkavállaló nem szenved égési sérülést.

A konyhai tevékenység másik jellemzője az, hogy a munka során igen gyakran szükséges vágási, darabolási feladat ellátása. Éppen ezért olyan védő- kesztyűt kell biztosítani, amely a késvágással szembeni ellenállásra alkalmas. Emellett a forró edények mozgatásához hőátalom elleni védő-kesztyű használata szükséges.

Higiéniai szempontból a fej sapkával vagy kendővel történő beborítása is elengedhetetlen.

A szükséges egyéni védőeszközök kiválasztása munkavédelmi ismereteket igényel, ezért ezt csak megfelelő munkavédelmi képesítéssel rendelkező személy végezheti. Ez azért szükséges, mert meg kell teremteni az összhangot a munkahelyen fennálló veszélyes és káros hatások mértéke és az alkalmazandó egyéni védőeszközök védelmi képessége között. Így tehát a kiválasztás legfőbb szempontjai megfelelő a védelmi képesség, a kényelmes viselet, a megfelelő méret és a megjelenési formája, szépsége.

A munka megkezdése előtt a munkáltató által rendelkezésére bocsátott védőruhát fel kell venni, a haját be kell kötni. A ruha ujjait begombolva viseljük, mert a lógó, begombolatlan ruharészek beleakadhatnak különböző tárgyakba, berendezésekbe.

Gyűrűt, karkötőt, nyakláncot konyhai munkavégzés során ne viseljünk!

A munkáltató által rendelkezésre bocsátott és a konyhai követelményeket kielégítő védőlábbelit zárt, befűzött állapotban viseljük.

Papucsot, szandált vagy egyéb nyitott lábbelit konyhai munkavégzés során viselni tilos!

A biztonságos munkavégzés legfontosabb követelményei

A munka megkezdése előtt győződjünk meg a helyiség és a berendezések megfelelő, biztonságos állapotáról. Bármilyen rendellenességet tapasztalunk, a munkavégzést csak akkor szabad megkezdni, ha a hiányosság megszüntetése megtörtént.

Nagy gondot kell fordítani a hulladék- és ételmaradék megfelelő kezelésére. Az erre a célra kijelölt tároló helyen tárolt edényből a hulladék eltávolításának naponta kell megtörténnie, és az edényeket hetente két alkalommal legalább tisztítani és fertőtleníteni kell.

A főzés-sütés közben a berendezések, az edények, valamint a munkatér padozata és a kapcsolódó útvonalak elszennyeződése gyorsan bekövetkezik. A kiömlő anyagok, ételféleségek, zsiradékok a padozatot csúszóssá teszik. Ilyen esetben a csúszás megakadályozására az e célra meghatározott anyaggal fel kell szórni a padozatot, majd azonnal fel kell takarítani az érintett területet. A takarítás során zsíroldó anyagot, illetve meleg vizet kell használni.

Az állandó rend megtartása a biztonság szempontjából elengedhetetlen. Azt a munkaeszközt illetve anyagot, amit nem használunk, rögtön vissza kell tenni a helyére, az ételt tartalmazó edényeket pedig az e célra meghatározott és kijelölt helyen tároljuk.

A főzőberendezések közelében és a közlekedési utakon anyagot, tárgyat, edényt még átmenetileg sem szabad elhelyezni.

A konyhai munka jellegéből következik, hogy a különböző rendeltetésű helyiségek és berendezések között állandóan közlekedni kell, amely anyag, áru vagy eszköz mozgatásával párosul. A helyesen kialakított padozat közegészségügyi szempontból hézagmentes, könnyen tisztítható és csúszásgátlónak kell lennie. Ez azt jelenti, hogy a padlózat egyenletes, nincsenek rajta törések, megfelelően terhelhető.

A konyhai munka során az elcsúszás veszély rendkívül jelentős. Ez különösen olyan körülmények között szokott bekövetkezni, amikor két eltérő céllal kialakított helyiség találkozási pontjánál a

kevésbé csúszósabból átlépünk a csúszósabb helyiségbe.

Az ilyen padlózatok találkozási pontjainál különösen figyeljünk a csúszásveszélyre, és lehetőség szerint biztosítsuk azonnal a földre került csúszást segítő anyag eltávolítását.

A konyhai gépek biztonságos üzemeltetése

A konyhai munkabalesetek jelentős része a különböző konyhagépek, főző- és sütőberendezések kezelése, használata közben történik. Ennek oka az üzemeltetés közbeni munkavédelmi szabályok figyelmen kívüli hagyása, a használt gépek, berendezések biztonsági berendezéseinek működő képtelensége, a munkaszervezés, irányítás és ellenőrzés hiánya.

Csak olyan konyhagépet és berendezést szabad használni, amely védelmet biztosít a kezelője, felhasználója számára a gép alkatrészeinek mozgásából eredő, a szerszám illetve felhasznált anyagok hatásai ellen.

A konyhai munkához használt berendezéseket úgy kell kialakítani és elhelyezni, hogy azok az elvárható igénybevételeknek és a higiénés előírásoknak megfeleljenek, kényelmes kezelésükhöz elegendő tér álljon rendelkezésre. Ezen túlmenően a szükséges karbantartási és tisztítási műveleteket veszélymentesen lehessen rajtuk elvégezni.

Biztosítani kell, hogy azok a munkaeszközök, amelyek mozgathatóak, akaratlan elmozdulás ellen biztosítottak legyenek.

Ha a konyhai berendezések talajszintről nem kezelhetők és tisztíthatók biztonságosan, olyan felépítéssel illetve emelvényekkel vagy dobogóval kell ellátni, amely elmozdulás ellen biztosított és felülete egyenletes, botlás- és csúszásmentes.

Gép és gépi berendezés belső terébe nyúlni, ott bármilyen munkát végezni csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgómozgó alkatrészek leállításával és a hálózatról történt leválasztás után szabad. Javítás, karbantartás, illesztés, tisztítás időtartama alatt a gép vagy a gépi berendezés kapcsolójánál a bekapcsolást megtiltó, biztonságosan rögzített feliratot kell elhelyezni.

Az edények fedőjét kézi leemeléskor a test felé húzva kell végezni.

Gáz- és olajüzemű berendezéseket begyújtani, csak a berendezés környezete és az égéstermékkeket elvezető csatornák átszellőztetése után szabad. Gázcsapot lánggal történő begyújtáskor csak akkor lehet megnyitni, ha a szükséges gyújtóeszköz égő állapotban a begyújtás helyén van. A begyújtást csak a gázláng várható visszacsapódásától oldalt állva szabad elvégezni.

Főzőberendezést fűtésre használni tilos!

Tűz- és robbanásveszélyes anyaggal átitatott ronggyal vagy más eszközzel tüzelő- és fűtőberendezést begyújtani, valamint tisztítani tilos!

Elektromos fűtésű hűspárolót vízzel feltölteni és utántölteni csak a berendezés áramtalanítása után szabad.

Zsiradékot vagy más gyúlékony anyagot a tűzhely felett vagy annak közelében egyik edényből a másikba áttölteni tilos!

Forró edények megfogásához, sütőberendezések forró lemezeinek és rácsainak elszedéséhez e célra kialakított segéd- eszközt és fogóruhát kell használni.

Főzőedényből hentesárut csak hosszú nyelű fa vagy műanyag csipesszel vagy villával szabad kiemelni.

Forró folyadék keveréséhez vagy forró zsiradékba történő mártogatásához, sütéshez hosszú nyelű villát, fogót kell használni.

Forró folyadékot tartalmazó edényről annak a tűzhelyről való leemelése előtt a benne lévő étel láthatósága érdekében a fedőt le kell venni úgy, hogy a kicsapó gőz a munkavállalót ne érje. Ennek érdekében megfelelő segédeszközt kell használni.

Forró étel vagy folyadékkal telt fedetlen edény vagy üst fölé hajolni vagy felette átnyúlni tilos!

Zsírolvasztást csak száraz edényben szabad megkezdeni. Húst vagy hússzeleteket a testtel ellentétes irányú mozdulatokkal kell a zsírba helyezni. Forró zsiradékkal vagy folyadékkal telt edényt munkaasztalra illetve tűzhelyre csak teljes alapfelületével szabad elhelyezni.

Folyadékban vagy folyékony anyag keletkezésével járó étel sütésekor az ilyen ételt tartalmazó edényt a sütőberendezésbe mellmagasságnál feljebb elhelyezni nem szabad.

A forró anyagot tartalmazó edényt a padlóra helyezni tilos!

Ha a tűzhely körül egyidejűleg többen is dolgoznak, munkájukat össze kell hangolni.

Ételkészítésnél csak jól rögzített fülekkel illetve nyelekkel ellátott edényeket szabad használni.

10 liternél nagyobb űrtartalmú meleg vagy forró étellel telt edényt egy személynek emelni, illetve vinni nem szabad.

Azt az edényt, amelyet kézzel mozgatnak, forró étellel vagy folyadékkal csak űrtartalmának háromnegyed részéig szabad megtölteni.

Forró ételt tartalmazó edényeket az e célra kijelölt, a közlekedési úttól elválasztott helyen is csak tároló zsámolyon szabad tárolni.

Forró ételt tartalmazó edény, kézi szállítása előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítási útvonal szabad, csúszásmentes.

A munkaeszközöket úgy kell kialakítani és elhelyezni, hogy azok az elvárható igénybevételeknek és a higiénés előírásoknak biztonságosan megfeleljenek, és kényelmes kezelésükhöz elegendő tér álljon rendelkezésre.

A munkaeszközöket úgy kell kialakítani és elhelyezni, hogy a szükséges karbantartási, tisztítási műveleteket könnyen és veszélymentesen lehessen elvégezni.

Azokat a munkaeszközöket, amelyek működtetése kapcsoló útján történik, a kapcsolók működését bemutató, jól látható jelekkel és/vagy felirattal kell ellátni oly módon, hogy egyértelmű utalást adjanak a kezelő elem funkciójára. A munkaeszközökön elhelyezett felirat vagy jelölés tartós kivitelű legyen.

Gép és gépi berendezés belső terébe nyúlni, ott bármilyen munkát végezni csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgó-, mozgó alkatrészek leállítása és hálózatról történt leválasztása után szabad.

Gépet, gépalkatrészt tisztítani, karbantartani csak biztonságos kézeszkővel, szerszámmal szabad. A használható eszközöket, szerszámokat a munkáltató állapítja meg.

Amennyiben a gép, berendezés üzemeltetése közben kézi segédeszközt kell használni, a kötelezettségre felhívó táblát a gép, vagy gépi berendezés közelében, jól láthatóan ki kell függeszteni.

Bármilyen meghibásodás esetén, amelynek megjavítására a munkavállaló nincs feljogosítva, a gépet azonnal üzemén kívül kell helyezni és a megjavítás érdekében szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

Mosogatás

Mosogatás előtt meg kell győződni az edények, evőeszközök, üvegáruk épségéről. Mosogatómédecence alá gum- vagy műanyaglapot kell helyezni, amelyet tisztán kell tartani.

A mosogatóban úgy kell az edényeket elhelyezni, hogy azok ne csússzanak, és ne dőljenek el. Mosogatóba csak annyi edényt szabad rakni, amely a biztonságos munkavégzést nem befolyásolja.

Mosogatás és tárolás során üvegpoharakat egymásba helyezni tilos!

Késeket, villákat, bárdokat úgy kell a mosogatóba helyezni, hogy hegyük egy irányba álljon és tompa végük legyen a kéz felé. Késeket és egyéb szerszámokat csak külön-külön, egyenként szabad elmosni. Az edények szennyeződését csak e célra gyártott kefe, seprű, vagy gumikaparó segítségével szabad eltávolítani.

Mosogatógép vagy mosogató segédgép alkalmazásánál csak a kezelési utasításban rögzítettek szerint szabad elhelyezni a mosogatandó tárgyakat.

Különböző fertőzésveszélyes élelmiszerekkel érintkező konyhai felszerelések, eszközök mosogatása csak a speciális előírások betartásával, egyéni védőeszközök használata mellett szabad.

Tisztításra, fertőtlenítésre kizárólag minősített, engedélyezett tisztító-, fertőtlenítő szerek használhatók fel.

A tisztító-, fertőtlenítő szereket eredeti csomagolásban, felirattal ellátva, külön helyiségben (fülkében) kell tárolni.

Konyhákban a padozatra kerülő kiömlő folyadékot, zsíros ételmaradékot rögtön el kell távolítani.

A mosogatás során használt kémiai biztonság szempontjából veszélyes besorolás alá eső készítmények biztonsági adatlapját minden esetben könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni.

A veszélyes készítménnyel történő munkavégzés megkezdése előtt a biztonsági adatlapot át kell tanulmányozni, az azon szereplő előírások betartása minden esetben és minden körülmények között kötelező. A munkát csak a szükséges védőeszközben szabad végezni.

Berendezések kezelésének módja, a használatra vonatkozó utasítások

Gép és gépi berendezés belső terébe nyúlni, ott bármilyen munkát végezni csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgó-mozgó alkatrészek leállítása és hálózatról történt leválasztása után szabad. Javítás, tisztítás, stb. időtartama alatt a gép kapcsolójánál a bekapcsolást tiltó, biztonságosan rögzített feliratot kell elhelyezni.

Bármilyen meghibásodás esetén, amelynek megjavítására a munkavállaló nincsen feljogosítva, a gépet azonnal üzemén kívül kell helyezni, a megjavítás érdekében szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A gépre segédgépet felhelyezni vagy levenni csak a hálózati kapcsoló kikapcsolása és hálózatról történő leválasztása után szabad. A szeletelő, vágó, reszelő segédgépek használata előtt meg kell győződni arról, hogy az élvédő, a védőrács elzárja a forgó, mozgó éles kések környezetét és így azt akaratlanul sem lehet megérinteni.

Sérült eszközöket, edényeket, tányérokat, üvegárut, evőeszközt használni tilos!

Közlekedésnél a kés vagy a villa hegyét a föld felé kell tartani. Átadásnál ügyelni kell arra, hogy az átadás a nyél kézbeadásával történjen.

Bárdot, kést, fenőacélt, más kézi szerszámot csak az erre kijelölt helyen szabad tárolni.

Takarítási tevékenység

Elektromos készülék vezetékét csak szabványos hosszabbítóval szabad megtoldani.

Használat után az elektromos készülék vezetékét a dugaszoló aljzatból annak ellent tartva kell kihúzni.

Vizes, nedves kézzel nem szabad nyúlni a villanykapcsolóhoz, elektromos készülékhez.

Magasban való munkához a létrát, fellépőt egyenes, nem csúszós padló felületre kell állítani.

Tisztítószerrel tárolni csak eredeti gyári csomagolásban szabad. Semmilyen más edénybe átönteni nem szabad.

Lúg, sav, egyéb maró anyag használatakor a műanyag védőkesztyű használata kötelező.

A létrát tilos meghosszabbítani bármivel. Arra papucsban, magassarkú cipőben felmenni tilos.

Csak olyan kétágú létrát szabad használni, melynek nincs repedt, vetemedett szára, nincs törött vagy hiányzó foka, és biztosítólánca van.

A létrára mindig arccal a létra felé fordulva szabad felmászni állandó kapaszkodás mellett. A létrán egyidejűleg csak egy személy tartózkodhat.

A porszívó porzsákjának tisztítását vagy cseréjét csak a porszívó kikapcsolt áramtalanított állapotban szabad végezni.

A porszívóval folyadékot, forró hamut, fémport felszívni, a készüléket törött vagy hiányos burkolattal használni nem szabad.

Padlókeféző gépet a padló nedves kezelésére nem szabad használni.

A takarítás befejezésekor mindig ellenőrizni kell, hogy a villamos készülék nem maradt bekapcsolt állapotban.

Üvegfelületek tisztítása előtt meg kell győződni arról, hogy nincs-e repedés az üvegfelületen.

Csak olyan nyílászáró tisztítását szabad megkezdeni, melynek csuklópántjai és üvegfelületei épek.

Nyílászárók tisztítását csak létráról szabad végezni.

A tisztítási művelet során használt tisztító palackból eltávozó permet ne kerüljön szembe és a légutakba. Ezeket a palackokat a hőszigetelésnek kitett helyen tárolni tilos!

Felmelegedett lámpaburát, izzót vizes ronggyal tisztítani tilos.

Savakat, lúgokat mindig az előre elkészített vízbe kell önteni és sohasem fordítva.

A kiömlött savat, lúgot mindig bő vízzel le kell öblíteni.

Tisztítószer és fertőtlenítőszer maradványait tisztítás után ivóvíz minőségű vízzel, gondos öblítéssel el kell távolítani.

Takarításhoz, tisztításhoz, fertőtlenítéshez használt eszközöket és készítményeket, fertőtlenítő szereket külön helyiségben vagy egyéb zárt tároló helyen kell tartani.

Takarítószer tároló helyiséget más célra nem szabad használni.

A takarítás során használt kémiai biztonság szempontjából veszélyes besorolás alá eső készítmények biztonsági adatlapját minden esetben könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni.

A veszélyes készítménnyel történő munkavégzés megkezdése előtt a biztonsági adatlapot át kell tanulmányozni, az azon szereplő előírások betartása minden esetben és minden körülmények között kötelező. A munkát csak a szükséges védőeszközben szabad végezni.

Villamos energiával működő tisztító-, takarító-, fertőtlenítő gépek használatának alapvető biztonsági előírásai

A munkagépet csak 18 éven felüli, a munkagép kezelésére kioktatott munkavállaló kezelheti.

A munkagép kezelőjének, – legalább az aznapi első indulás előtt – ellenőriznie kell a munkagép:

- általános állapotát, burkolatának épségét, a tartozékok megfelelőségét, szemrevételezéssel
- villamos kábelének-, és dugaszoló villájának épségét, sértetlenségét, szemrevételezéssel
- üzemképességének állapotát, próbajáratással.

- biztonsági berendezéseinek működését, üzemi próbával
- a kezelőelemek épségét, működőképességét, próbával
- tartályainak feltöltöttségét (víz, tisztítószer, takarítószer stb.)
- szűrőjének, porzsákjának stb. tisztítottságát, szennyezettségének állapotát

A munkagép kezelője, csak az adott géphez rendszeresített-, engedélyezett vegyi anyagot (takarító-, tisztító-, fertőtlenítőszer használhatja, a gépen megjelölt tartályba) az adott szintig töltve. A munkagép tartályát, tartályait túltölteni, az adott tartályba nem megfelelő anyagot önteni szigorúan tilos!

A vegyi anyagok használatakor, az adott anyagra előírt személyi védőfelszerelés (Pl. védőkesztyű, védőszemüveg stb.) használata kötelező!

A munkagép villamos dugaszoló villáját-, kábelét vizes kézzel megfogni, hálózatra csatlakoztatni-, illetve a hálózatról leválasztani szigorúan tilos! Áramütésveszély!

A munkagépet vízzel, egyéb engedélyezett anyaggal feltölteni, tartályait üríteni, csak a villamos hálózatról történt leválasztás után szabad.

A munkagép szerkezeti elemeit cserélni csak az adott gépre vonatkozó gépkönyvben leírtak alapján, a villamos hálózatról történt leválasztás után szabad.

A munkagép kezelője köteles kiemelt figyelmet fordítani a gép villamos tápkábelének helyes vezetésére, épségének megővására:

- ne kerüljön a tápkábel a munkagép alá
- a tápkábelt mindig maga után húzza, vagy olyan helyen vezesse, hogy az a munkagép útvonalát ne keresztezze – ügyeljen arra, hogy a munkagépet a saját tápkábelének hosszán ne húzza túl, ellenkező esetben a tápkábel a gépből kiszakadhat, vagy a dugaszolóaljzat a falból kijöhet. Ez tűz és balesetveszélyt jelent!
- ne engedje meg, hogy a villamos tápkábelre rálépjenek, azon bármilyen eszközt, gépet, berendezést áttoljanak.

A munkagép kezelője, munkavégzése során, köteles a számára előírt személyi védőfelszerelést (Pl. csúszásmentesített lábbeli, védőkesztyű, légzésvédő stb.) viselni.

A munkagépet, annak kezelője – az egyes tartozékok cseréjét kivéve – a gépet szét nem szedheti, nem javíthatja, a megengedettnél (lásd: a berendezés gépkönyvét) jobban szét nem szedheti.

Elektromos szerelési, gépészeti karbantartási, javítási tevékenység

Elektromos készülék vezetékeit csak szabványos hosszabbítóval szabad megtoldani.

Használat után az elektromos készülék vezetékeit a dugaszoló aljzatból annak ellent tartva kell kihúzni. Vizes, nedves kézzel nem szabad nyúlni a villanykapcsolóhoz, elektromos készülékhez.

Magasban való munkához a létrát, fellépőt egyenes, nem csúszós padló felületre kell állítani.

Elektromos berendezésen javítást végezni csak áramtalanított helyzetben szabad, amennyiben megoldható a hálózatról le kell választani.

Gép és gépi berendezés belső terébe nyúlni, ott bármilyen munkát végezni csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgó-mozgó alkatrészek leállítása és hálózatról történt leválasztása után szabad.

Anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagok, és azok csomagolási módja, illetőleg mozgatása nem veszélyezteti-e a dolgozók egészségét, testi épségét.

Kézi rakodás esetén a rakodási magasságot a tárolandó anyagok, tárgyak megfogási lehetőségétől és a dolgozók megengedhető terhelhetőségétől függően a mindenkor rakodószinttől számítva kell meghatározni.

A munkavégzés során a tevékenységhez meghatározott egyéni védőeszközt használni kell.

Csak sérülésmentes a biztonságos munkavégzés követelményeinek megfelelő szerszámokat, eszközöket szabad csak használni, eszköz sérülése esetén a vezetőt értesíteni kell, aki gondoskodik a selejtezésről és az új eszköz beszerzéséről.

A munkavégzés során nyílt lánggal járó tevékenység csak a Tűzvédelmi szabályzat meghatározott személy által előzetesen kiadott engedély alapján végezhető.

Munkavégzés során amennyiben szükséges a munkakörnyezetet meg kell jelölni, el kell keríteni.

A karbantartás során használt kémiai biztonság szempontjából veszélyes besorolás alá eső készítmények biztonsági adatlapját minden esetben könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni.

A veszélyes készítménnyel történő munkavégzés megkezdése előtt a biztonsági adatlapot át kell tanulmányozni, az azon szereplő előírások betartása minden esetben és minden körülmények között kötelező. A munkát csak a szükséges védőeszközben szabad végezni.

Kisgépek kezelésére vonatkozó szabályok

Fontos a kisgépek típus specifikus használati utasítás szerinti bemutatása, használatának, biztonságos kezelésének illetve veszélyeinek ismertetése.

Minden dolgozó köteles a számára átadott gépek és eszközök használatba vétele előtt meggyőződni arról, hogy az alkalmas-e a munka elvégzésére és semmiféle veszélyforrást nem rejt magában.

Elektromos berendezés esetén, a munkavégzés megkezdése előtt mindig ellenőrizni kell a gép burkolatának épségét, a vezetékek sértetlenségét.

Ha a munkavégzés során a dolgozó a szokásos működéstől eltérő állapotot észlel, vagy az általa használt gép vagy eszköz sérül, meghibásodik, azzal tovább munkát végezni TILOS! A munkavégzést a baleseti veszélymegszüntetéséig fel kell függeszteni és a hibáról értesíteni, kell az intézkedésre jogosult, helyszínen tartózkodó felelős vezetőt.

A munkavégzés befejeztével az elektromos gépeket és berendezéseket áramtalanítani kell

Rezgés expozíció

Rezgés akkor jön létre, amikor egy test külső és belső erők hatására rezgésbe jön. A kéz-kar rezgés esetében a gépek markolatának vagy a munkadarabok felületének gyors rezgőmozgása továbbjut a kézbe és a karba.

A kéz-kar (helyileg ható, lokális,) vibráció esetében a rezgések a kézen át – a vibrációs hatást keltő kéziszerszám vagy a munkadarab közvetítésével – jutnak be a szervezetbe, ezért a tünetek a felső végtagon jelentkeznek. A 70 Hz feletti rezgések a bőrben, valamint a bőr alatti kötőszövetben, a 30 Hz alattiak elsősorban a csontrendszerben nyelődnek el. A kéz-kar vibráció okozta egészségkárosodások a felső végtagokon (a kezeken, az alkaron, a csukló-és könyökízületekben) jelentkeznek.

Ilyen expozíciónak vannak kitéve a sűrített levegővel meghajtott préslégszerszámok (légkalapács, légpisztoly, pneumatikus fúrógépek), a motoros láncfűrészek, köszörű- és csiszológépek, csavarbehajtó gépek kezelői. Az ilyen gépekkel történő munkavégzés megkezdése előtt a kezelési, használati utasítást figyelmesen el kell olvasni, a munkáltatónak kockázatértékelés keretében meg kell határoznia a munkavállalót érő expozíciót és a szükséges intézkedéseket meg kell hoznia (munkaszervezés, gépcserélése, egyéni védőeszköz használat, orvosi vizsgálat stb.), erről a munkavállalót tájékoztatnia kell.

Egészségügyi kockázatok, panaszok és tünetek

A kéz és a kar által közvetített erős rezgésnek rendszeresen kitett munkavállalóknál hosszú távon az ujjakat érintő vérkeringési zavarokkal, valamint a kéz és a kar neurológiai és motoros funkcióival kapcsolatos panaszok jelentkezhetnek. Ezen összetett zavarok megnevezésére a „kéz-kar vibrációs szindróma” kifejezés használatos.

1. Érendszeri zavarok
2. Idegrendszeri zavarok
3. Kéztőcsatorna-szindróma
4. Váz- és izomrendszeri megbetegedések

Zaj expozíció

A zaj a hangnyomásszintjétől és a behatás időtartamától függően – átmeneti, illetve maradandó egészségkárosodást okoz az emberi szervezetben, ezért fontos a zaj, mint ártalom elleni védekezés.

Az egyes kéziszerszámok használata esetén előfordulhat, hogy a zaj mértéke meghaladja a jogszabályban meghatározott alsó beavatkozási határértéket (80 dBA), így a munkaeszköz használatához az egyéni védőeszközként biztosított hallásvédő fültokot, fül dugót kell használni.

A zajexpozíció pontos értéke a munkaeszköz kezelési, használati utasításában megtalálható, illetve a gépen elhelyezésre kerülő piktogram figyelmeztet a hallásvédő használatára.

A munkagép használata előtt a kezelési utasítást el kell olvasni.

A munkavégzés megkezdése előtt a zajexpozíciónak kitett munkahelyet meg kell jelölni, lehetőség szerint el kell különíteni

Az expozíciók meghatározását a munkáltató kockázatértékelés keretében köteles elvégezni.

A halláscsökkenés szakaszai:

- I. szakasz: fejfájással, fülzúgással járó átmeneti hallásromlás. Az átmeneti hallásromlás mértéke függ a zaj nagyságától, a frekvencia összetételétől, a zajhatás időtartamától és az egyén érzékenységétől.
- II. szakasz: ha az átmeneti halláscsökkenés gyakran ismétlődik, maradandó halláscsökkenés alakul ki. Ebben a szakaszban a fejfájásos, fülzúgásos tünetek csökkennek, vagy el is múlnak. Mind az átmeneti, mind a maradandó halláscsökkenés 4000-5000 Hz frekvencia tartományban kezdődik. Ez a tartomány a beszéd észlelés és megértés szempontjából jelentéktelen szerepet játszik, ezért észre sem vehető a hallásromlás, illetve a hallás küszöbének emelkedése. A hallásromlás ebben a szakaszban audiológiai hallásküszöb vizsgálattal mutatható ki.
- III. szakasz: a hallásküszöb emelkedik és egyre nagyobb frekvenciatartományra terjed ki. Ha a zajszint meghaladja a 120-130 dB (A) értéket, már néhány rövid zajbehatás is a hallósejtek pusztulásához vezet, ezáltal maradandó halláskárosodást okoz.

A zaj okozta nagyothallás és süketség foglalkozási ártalom. Ha a maradandó hallásveszteség 4000 Hz-en 30 dB-nél nagyobb, az orvos köteles jelenteni az esetet.

Alsó expozíciós beavatkozási határérték: $LEX,8h = 80 \text{ dB(A)}$

Amennyiben a zaj 8 órára vonatkoztatva ezen hangnyomást meghaladja, akkor a munkáltató köteles biztosítani a zajvédelmi eszközöket. Az eszköz használat nem követelhető meg, a munkavállalók maguk döntenek el, hogy a részükre biztosított egyéni védőeszközöket használják vagy nem, azonban a munkavállalókat a zajártalommal kapcsolatos tudnivalókról oktatásban kell részesíteni.

Felső expozíciós beavatkozási határérték: $LEX,8h = 85 \text{ dB(A)}$

Amennyiben a zaj 8 órára vonatkoztatva ezen hangnyomást meghaladja, akkor a munkáltató köteles biztosítani a zajvédelmi eszközöket. A zajvédelmi eszköz használata a munkavállaló számára kötelező, a munkáltató köteles ellenőrizni, hogy a munkavállaló az eszközt rendeltetésszerűen használja-e. A zajártalommal kapcsolatos tudnivalókról oktatásban kell részesíteni.

Létrák használatára vonatkozó előírások

A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata alatt stabil legyen. A hordozható létrák lábait tartós, erős, megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó létrákat elcsúszás ellen biztosítani kell.

A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.

A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.

Kétágú létra magassága, hossza legfeljebb 5 m lehet!

Falhoz támasztott létrán munkát végezni nem lehet!

A munkaállványok használatára vonatkozó követelmények

Az alkalmazandó munkaállvány elemeinek méretét, formáját és elhelyezését az elvégzendő munka követelményeinek megfelelően kell meghatározni. Az elemek legyenek alkalmasak a munkaműveletekből adódó terhelés viselésére, biztosítsák a veszélytelen munkavégzést és közlekedést. Az állványelemeket úgy kell elhelyezni és összeszerelni, hogy az egyes elemek a használat során ne tudjanak elcsúszni. A munkaállvány egyes elemei és a leesés elleni védelem elemei között nem lehet a munkavállalók életét vagy testi épségét veszélyeztető közbenső nyílás vagy tér.

A munkaállvány építését, átalakítását, bontását végző munkavállalókat az e tevékenységek biztonságos elvégzéséhez szükséges szakmai ismeretekről, továbbá a lehetséges veszélyekről és kockázatokról, a védekezés módjáról a munka megkezdése előtt ki kell oktatni.

Mobil munkaállványok 6 méternél nem lehetnek magasabbak!

Gördülő állványnak fék berendezéssel kell rendelkezni.

Az állványok felállításakor bontásakor az állványok összeszerelési körzetét el kell keríteni.

Egyéni védőeszközök használata

1. A munkavégzéshez kiadott egyéni védőeszközöket és munkaruhát a munkavállalók és az ártalom hatókörében tartózkodók kötelesek a munkavégzés során minden esetben rendeltetésszerűen használni.
2. A munkahelyi vezető köteles az előírt védőeszközt nem, illetve nem rendeltetésszerűen használókkal szemben eljárást kezdeményezni.
3. A védőeszközt elidegenítő, elvesztő vagy szándékosan megrongáló munkavállalóval szemben kártérítési eljárást kell lefolytatni.
4. A munkavállalók a munkafolyamatok végzésekor a meghatározott védőeszközt kötelesek használni
5. A védelmi képességét kis mértékben is elvesztő egyéni védőeszközt haladéktalanul ki kell cserélni.
6. A munkaruhának kihordási ideje, a kihordási időket a munkaruha szabályzat tartalmazza. A kihordási idő alatt a munkavállaló köteles a gondoskodni a munkaruha állagának megőrzéséről, tisztításáról.

Vegyük figyelembe az alábbi jelzéseket:

**Védőszemüveg
használata kötelező!**

**Védőkesztyű
használata kötelező!**

**Védőlábbeli
használata kötelező!**

Veszélyes anyagokkal és készítményekkel kapcsolatos előírások

A veszélyes anyagokat lehetőség szerint az eredeti tároló edényzetükben kell tartani, amennyiben ez nem lehetséges és a készítmény áttöltésre kerül, abban az esetben az új tárolóeszközt maradandó módon feliratozni kell.

A veszélyes anyagok edényein legyen egyértelműen feltüntetve a tartalmuk és a veszély jellege. Tilos étkezni, élelmiszert tárolni olyan helyen, ahol veszélyes anyagot tárolnak, használnak, vagy állítanak elő.

Tilos élelmiszer tárolására szolgáló edényben tisztítószert, és egyéb más készítményt tárolni.

Tűzveszélyes jelöléssel ellátott készítményeket sugárzó hőtől, nyílt lángtól távol kell tartani.

Veszélyes készítmény közvetlenül szennyvízlefolyójába, csatornába nem önthető.

A veszélyes készítményeket zárható helyen kell elhelyezni.

A veszélyes készítmények biztonsági adatlapjához szükséges esetén való gyors hozzáférést biztosítani kell.

A veszélyes készítmények használata során a szükséges egyéni védőeszközöket használja, amennyiben a védőeszköz hiányzik, vagy állapota nem megfelelő abban az esetben ezt azonnal jelezze a közvetlen munkairányítójának.

- Robbanásveszély
- Önreaktív anyagok
- Szerves peroxidok

- Gyúlékony anyagok
- Önreaktív anyagok
- Piroforos anyagok
- Önhevülő anyagok
- Gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok

- Égést tápláló (oxidáló) gázok
- Szerves peroxidok

- Rákkeltők
- Légzőszervi szenzibilizáció
- Reprodukív toxicitás
- Célsejvi toxicitás
- Ivarsejtek mutagenitása

- Akut toxicitás

- Akut toxicitás
- Bőrirritáció
- Szemirritáció
- Bőrzérkenység

- Nyomás alatt levő gázok

- Szemkárosodás
- Bőrkárosodás
- A fémeket korrodálhatja

- Víz toxicitás